

STRAŽA

Inseratni ali oglasni
se računajo po 10
od šredne petdeset
večkratnih oglasnih
popust.
„Straža“ izhaja v
deljku in petek popust.
Rokopisi se ne vrnejo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Družba tiska. S. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more
vsak dan od 11.—12. ure

Vesel Božič

vsem našim prijateljem, poročevalcem in drugim sotrudnikom, naročnikom, prav posebej pa vsem junaškim četam naše jugoslovanske armade!

Uredništvo „Straže.“

K prvemu Božiču v svobodni Jugoslaviji.

Praznujemo porod Božjega Sina, praznujemo porod naše Jugoslavije, ki vstaja iz grobov suženjstva, kamor jo je pahnilo nasilje našega dednega sovraga, ki je menil, da bode mogoče zatreti življenje krepkega v prostosti in k svobodi rojenega naroda jugoslovanskega. Ta dvojni naš praznik obhajamo in stojimo ob zibelki našega Rešitelja in našega najdražjega otroka — prelepe, svobodne bodočnosti — ki ga hočemo gojiti in negovati s svojimi najboljšimi močmi, z ljubeznijo in udanostjo, da se utrdi, da bode krepko zrastel in se razvil v veliko, mogočno našo domovino. Mnogo imamo še dela, mnogo naporov bode še treba, da se za vedno otresemo nesreče in suženjske preteklosti, toda pogledimo na naše dosedanje uspehe, in ne bodemo omagali, kajti videli bodemo, da storjeno delo ni bilo zaman.

Za te naše vspehe izražamo svojo hvaležnost v prvi vrsti celemu našemu prebivalstvu, ki nas je podpiralo pri vsaki stvari, v vsakem oziru, da smo rešili milijonske vrednosti narodnega premoženja, da smo zaprli pot nemškemu vojaštvu, ki bi sedaj gospodarilo na naši zemlji. V najkritičnejšem času prvega začetka, takrat, ko se je valilo nebrzdano vojaštvo brez vsake discipline po naših krajih, nam je bilo samo 156 vojakov na razpolago. In z njimi smo se vzdržali, ubranili smo našo zemljo ropajočim tujim čet, ki so ropale po kolodvorih, prehranili smo 1 milijon 200.000 mož regularnega vojaštva, ki se je izstradano valilo iz laske fronte, iz elape in iz zaledja domov. Posledica tega je bila, da smo Maribor obvarovali ropa in drugih nasilstev, ki bi jim mesto brez dvoma zapadlo ob okolišnosti, da je bila večina transportov že tri dni brez hrane na potu. Če ne bi napeli vseh moči in če ne bi z energičnim nastopom prepodili regularno nemško posadko iz Maribora, če ne bi razorožili mariborske Schutzwehri, bi danes naše čete ne stale v Mariboru, temveč morda kje v Celju. Zgubili bi ves v Mariboru zaplenjeni živež, celo velikansko vojno skladišče in oskrbovalnico, dva velika mlina z njihovimi zalogami, velike zaloge vojaške obleke in drugih vojaških potrebščin za mnogo, mnoge milijonov.

Vse je delalo, neumorno delalo samo za blagor in dobrobit mlade Jugoslavije, zato imamo danes Špilje, kjer so se bili že vgnezdili Nemci, prepodili smo jih, zastražili smo vso ljutomersko železnico, zasedli Lučane, Sv. Kungote, Marenberg, St. Pavel in sploh vse ceste, po katerih bi se prevažalo slovensko premoženje v Nemčijo. V Velikovicu je okrajno glavarstvo naše, cel velkovski okraj smo zasedli. Železnice so trdno v naših rokah, kljub temu, da se nam je bilo boriti z resnimi težkočami, da smo se štirikrat borili z železničarskimi stavkami, ki so nam pretile uničiti promet, trdno je v naših rokah tudi pošta, brzjav in telefon v Mariboru in po vsem našem zemlji, kar je za vojaško premikanje neobhodno potrebno, in stem za naš gospodarski in politični razvoj neprecenljive važnosti.

Lahko rečemo, da je vse ozemlje, ki bo po mirovni konferenci pripadlo nam, že v naši oblasti, da smo ga do malega že zdaj nekako zabarikadi-

rali s svojimi četami ter s tem ohranili kolikor mogoče narodnega premoženja za naš nadaljni razvoj.

Tem našim vspehom bodo sledili drugi, še večji in lepši, ako vzdržimo svojo disciplino, kakor smo jo vzdržali do sedaj. In potem bomo smeli mirno čakati konca vojne in prihajajočega miru, ki upamo, da nam ga prinese pomladno in Kristovo vstajenje.

V Mariboru, o Božiču 1918.

General Maister.

Kriza odpravljena.

Beograd, 20. dec.

Ker je bil Pašić glavna zapreka za mirno in skupno delovanje nove vlade, je Aleksander povabil sestavo nove vlade podnačelniku staroradikalne stranke Stojanu Protiču. Danes so se ves dan vršila živahna pogajanja med zastopniki vseh strank. V imenu Narodnega Veča so se udeležili seje dr. Korošec, dr. Pavelić, Svetozar Pribičević in dr. Smoljaka. Na srbski strani so se udeleževali teh posvetovanj načelniki vseh srbskih strank. Dosegel se je popoln sporazum.

Novo ministrstvo.

Belgrad, 20. dec. zvečer.

Novo ministrstvo je takole sestavljeno: Predsednik ministrstva Stojan Protič, podpredsednik dr. Anton Korošec, zunanje zadeve dr. Trumbić, vojna general Rašić, notranje Bulić, prosveta Ljuba Davidović, finance Momčilo Ninčić, pravosodje dr. Marko Trifković, versivo dr. Alajpović, železnice Bulović, poljedelstvo dr. Petričić, prehrana in obnova Miloje Jovanović, javna dela Milan Kape-tanović, rudarstvo in gozdarstvo dr. Mehmed Spaho, socialna politika Vitomir Korač, pošta in brzjav dr. Edo Lukinič, priprava za konstituanto in izenačenje zakonov dr. Albert Kramer. Mesto za trgovino in industrijo je določeno srbski narodni stranki, ki imenuje jutri svojega zaupnika.

Zaprisega ministrov.

Belgrad, 21. dec.

Danes je bil slovesno zaprisežen kabinet SHS. Ministri so položili prisego v roke prestolonaslednika regenta Aleksandra. Pri svečanosti je fungiral za katoliške ministre dr. Ivan Barac.

Spremembe v sestavi ministrstva.

Nova ministrska lista se, kakor je bilo že napovedano, v bistvu strinja s prvotno razglašeno. Sprememba obstoja le v tem, da je namesto Nik. Pašića postal ministriški predsednik podnačelnik staroradikalne stranke Stojan Protič, namesto dr. Joze Sunariča pa katoliški duhovnik dr. Tugomir Alajpović, kot minister za versivo. Srbska staroradikalna stranka je poslala v kabinet nanovo dr. Momčilo Ninčića. Nov član kabineta je tudi bosanski musliman dr. Spaho. Preporna točka pri pogajanjih za sestavo kabineta je bilo tudi vprašanje bosanskih Srbov. To vprašanje bode še le naknadno rešeno, ker je zdaj srbska opozicija zahtevala, da naj ostane prvotna lista kolikor mogoče nespremenjena.

Stojan Protič

Listi poročajo, da je prvi ministriški predsednik kraljevstva SHS zelo odločen mož in zvest prijatelj Pašićev. Pašić je zapet diplomat, Protič odkrit politik, boritelj, organizator in agitator. Pašić je gladek kakor jegulja, Protič stalen, krut in nepremagljiv steber. Kljubovalen je, brezobziren, energičen, vitez, ki ne daje pardona, pa ga tudi ne zahteva. Pašić se bori v salonskih, a Protič v bokerskih rokavicah. Napada vsikdar z odprtim vizirjem, ako treba tudi na deektorico. Vsikdar

stopa pred protivnika z geslom »pojdi mi s pota, ali pa se mi ukloni«. Pašića nimajo radi, Protiča pa se boje. — Stojan Protič je silen govornik, a še večjo silo ima v peresu. Duhovit in žgoč polemik, s katerim se redko kdo spušča v borbo, ako ne želi iziti iz boja s polomljenimi rebri. Protič je mož obsežnega znanja. Ni ga ministrskega resorsta, ki bi se njemu ne mogel zaupati in katerega bi on ne znal izvrstno voditi s popolnim srtokovnjaškim umevanjem. Protič je eden najspretnjših časnika-jev na slovanskem jugu in zajedno tudi najboljši poznavalec jugoslovanskega vprašanja.

Protič je v sedanji zapletenosti jeden najodločnejših mož na slovanskem jugu. Zlasti bo Protič v sedanji dobi velikih finančnih vprašanj na svojem mestu kot izvrsten poznavalec finančnih problemov.

Jugoslovani na mirovni konferenci.

Belgrad, 21. dec.

Jugoslavijo bodo na mirovni konferenci zastopali Pašić, Trumbić in dr. Žolger. Druge člane se bo določilo glede na število, ki ga predpiše ententa.

Na Štefanovo v Radgono!

Ob 10. uri predpoldne velik shod radgonskih, prekmurskih in muropoljskih Slovencev. — Prideta govornika iz Maribora.

Srednja šola v Jugoslaviji.

(Dr. K. Ozvald.)

Neskončna ljubezen naših najboljših mož dograjuje brod, ki ga čakajo silne naloge. »Jugoslavija« bo mu ponosno ime in Bog daj, da kmalu zaplove po valovju samostojnega življenja jugoslovanskega: političnega, kulturnega, gospodarskega, socialnega . . . Dejanja lačna mladina hlastno in skoraj bi rekel zavidajoč sledi kretajam izkušenih mojstrov ter si poji dušo ob dogajanja polnem, velikem momentu. »Zdaj zvezde ugodne vladajo«, pa upajmo, da bo semenu naše bodočnosti kmalu sledil bujen cvet in bogat plod.

Plovnje svojega broda v sedanji generaciji nimamo kdovekaj v oblasti. Kako bo zmagoval tekoče razburkanega valovja in spel proti svojim ciljem, to v prvi vrsti zavisi od zmožnosti tistih, ki bodo stali na poveljniškem mostu in pri krmilu pa od njihovih pomagačev. Ti morajo, to se tukaj pravi: njihov način hotenja ciljev, presojanja danih položajev in ocenjevanja stvari pa — so to, kaj so. Z njihovim »danes« je tudi določen naš »jutri« v bližnji bodočnosti.

Vse drugačna dinamika sil pa kuje usodo Jugoslavije v drugem, tretjem . . . pokoljenju. In odgovor na vprašanje, ali bo Jugoslavija tekom generacij procvitala in se razmaknila ali pa hiralala in propadla, ta odgovor slove: kakor hočete! Hotenje teh in teh ciljev iz daljše in daljnje bodočnosti bodi vam ukaz za tako in tako ravnanje danes, tako uči Nietzsche. Vam, to je tistim, ki jim je tako ali tako izročena vzgoja mladine: kulturnemu politiku, domu, šoli, cerkvi, družbi . . . Kaj bodo namreč znanamci v prihodnjem kolenu in dalje smatrali za hotenja vredno in pa ali bodo imeli za dosego svojih ciljev neizprosno potrebnih telesnih, duševnih, moralnih sil, to je zavisno od vzgoje, kakršne sta danes deležna ne samo dečko in dekle na šolski klopi in pozneje, ko stopita v »službo« življenja, ampak tudi otrok

doma, predno je prestopil šolski prag, da i — »rod, ki se rojen ni«!

Kdo vsebuje več vzgojnih sil: dom, šola, cerkev, javno življenje . . . ? To je brez dvoma zanimivo vprašanje. Toda nad teoretično zanimivostjo stoji v življenju praktična istinitost. In če nečemo izgubiti trdnih tal izpod nog, moramo priznati dejstvo, ki ga je ustvaril socialni razvoj, — da je pripravljanje mladega človeka na življenje, v glavnem danes poverjeno šoli v raznih oblikah. In tudi to dejstvo je treba kratkoma vzeti na znanje, da pot do vodilnih poklicev v današnjem življenju, kjer je »delovni material« skoraj izključno le človek, odpira — srednja šola, v prvi vrsti gimnazija. Vprašanje s kakim pravom, bi kajpada zopet bilo zanimivo vprašanje zase!

Tukaj jemljem le srednjo šolo v pretres, vprašajoč, ali tisto kulturno sredstvo, ki se imenuje srednja šola, v sedanjih oblikah ustreza bodočim kulturnim namenom, ki so nam pač vsem kot vzor pred očmi, to je: večji kulturi, rasti kulture (intelektualne in moralne, socialne, gospodarske, politične . . .) ali pa bo večje življenje tudi od sedanjega ustroja srednje šole zahtevalo prerodenja?

Kdor hoče tukaj jasnosti, ta ne more mimo vprašanja: kaj budi glavna naloga srednje šole? Ali ji je res le namen, učencu privajati to in ono znanje, kar se danes smatra za nekaj samo po sebi umljivega? Poglejmo! Znanje v službi življenja ni nič drugega, nego orodje, ki na tem ali onem poprišču dejstvom človek seže v takih položajih po njem, kjer sama moč telesnih organov in pa zgolj življenjski instinkt ni v stanju, premagati težkoč, ko hoče doseči ta ali oni smoter. Namesto orodje bi se dalo še celo reči orožje, saj mora znanje čestokrat priskočiti na pomoč, kadar nam je do tega, da »premagamo«, protivnika, »sovražnika«: mislečega človeka ali upirajočo se prirodo.

Z orodjem in kaj še le z orožjem pa se ima stvar takole. Prav tako važen, če ne važnejši zahtevek, nego komu dati nož, razstrelivno snov, ta ali oni stroj . . . za porabo v roke, je zahtevek, da si je ta človek prej pridobil zanesljive razsodnosti, kako in zlasti še, kdaj naj rabi te reči. Kdo bi o tem dvomil!

In nič drugače ni to z znanjem, ki vedno glasneje in še hreščeče slišimo o njem, da je — »meč«. Komu stlačiti v glavo bore nekaj tega ali onega znanja, ni kdekak uspeh. Nekoliko večji, pa tudi težje dosegljiv je cilj, da bi tvoj učenec znanje, ki si mu ga prisvojil, tudi v istini rabil in pa tako rabil, kakor treba, kadar to zahteva ta ali oni življenjski položaj. Velik umetnik pa se mi zdi on, kdor je znal v duševnosti učenca ustvariti brzdo, ki bo avtomatično in zanesljivo preprečevala, da ta ne bo nikoli pridobljenega znanja rabil v zgolj samopašne namene, morda celo »um tierischer als jedes Tier zu sein.« Ameriški pedagog Parker globokomno pravi, da je učitelj, ki samo znanje vtepa, le rokodelc, učitelj, ki tudi vzgaja značaj, pa da je — umetnik.

Značaj!

V prelepi svoji knjigi »Erziehung und Selbst-erziehung« opozarja Foerster na to, da je značaj v ožjem smislu besede sestavljen iz dveh komponent: moške in ženske. Že stari kitajski modrijan Laotse da uči, da je vir življenja človeštvu v tem, se zavdati svoje močnatosti in si ohraniti to, kar vsak človek vsebuje ženskega.

Moški element značaja se očituje v tem, da v svojem dejanju in nehanju vselej in povsod ohraniš svojo nedotakljivo samostojnost pa nepodkupljivo stanovitnost in doslednost proti svetu in ljudem, proti vnanjim vtiskom življenja in »usode« in prav tako proti samemu sebi, to je: temu ali onemu stanju svojega telesa pa potrebam lastnega organizma. »Dokler nas vodijo vnanje stvari, nimamo moči, jim dati to ali ono obliko.« Ta tvorilni element značaja pa dá le tistemu ves register svojih čudodelnih — нравnih — sil na razpolago, ki je šel pošteno vase, to je v kraljestvo našega duha, ter na tej poti proniknil do duhovnih temeljev življenja, do tje, kjer raste možko, neomajno prepričanje, ki budi zadnji nagib našemu hotenju, dejanju in nehanju. In tvornega elementa te vrste bo nam kmalu treba kakor ribi vode. »Čim trdnjša naj prej ali slej postane zajednica, tem bolj moramo posameznika občuvati, da ne postane zgolj orodje svojih tovarišev, brez lastne volje in samo refleks družabne sosesčine, temveč da bo kot samostojna moč posezal v socialno življenje.«

Samo možka energija, ki ji je vselej lastni jaz v otek njenega bitja in žitja, pa ni kos nalogam družabne kulture na višji stopnji; vzamimo katerokoli višjo vrsto življenske ali delovne zajednice, nobeni ni obstanka brez ljubezni, »ki je edino njej moč zlomiti okostenele osamelost posameznika ter spojiti jaz in ti.« Energičen »naslop« se ni

univerzalen vzvod za postopanje z ljudmi. Z njim imaš le v toliko koga v oblasti, v kolikor je človek pač žival ali stroj; tam pa, kjer se začnejo pravne, plemenite, božanske plasti njegovega bitja, je treba vse drugačnega sredstva, če hočeš doseči svoj namen. Kdor hoče zares biti kulturonošec, v njem se morata medsebojno izpolnjevati možki in ženski element duše: možko energijo naj spremlja tisto »večno ženskega« (dobrota, vest, postrežljivost, ljubeznivost, požrtvovalnost . . .), ki si zna s finim taktom najti pot do tuje duše in zlasti še doumeti, kaj je tuja pravica in tuja bol. »Kajti ni ga trajnega uspeha v človeškem življenju, v kolikor se doseže na račun dobrote in vesti.« Samo »možat« ali samo »dober« človek je enostranski ter nima v sebi izpolnjenih pogojev za večje življenje. Treba je enega in drugega. Inseparabiliter!

Zato pa čujte in uvažujte vsi, kar nas je vzgojitelj mladine: »Ostati neodvisen od ljudi in vendar biti trdno spojen z njimi, to je prava naloga potrjanje izobrazbe; samo ta izobrazba je kos zahtevkom življenja, samo ta razvija duševne sile v zdravem ravnotežju ter nas prav tako občuva pred težave povzročajočo osamelostjo, kakor pred družabno sužnostjo!«

Tako Foerster, eden izmed najznamenitejših glasnikov sodobne »moralne pedagogike«. Meni se zdi, da bi Foersterjeve misli o značaju zaslužile, da postanejo vodilo in merilo za slehernega posameznika, ki se pripravlja na vodilno mesto, v kulturnem življenju, torej — i za naše srednješolce. »Kajti kultura mora biti osebno »izvršena«, predno je mogoče, da zadobi življenje v družabnem razvoju.« Samo ko bi hotelo vsem poklicanim postati jasno, da so te misli — »resnica za delavnik in ne samo za nedeljo«!

In s tega vidika skušajmo odgovoriti na eno izmed naših življenskih vprašanj! Je li srednja šola (humanistična in realna) s sedanjim ustrojem v stanju, vzgajati značaj v zgoraj očitnem pomenu besede? Ali sedaj vpeljeni učni predmeti pa odmerjeni jim čas, učna metoda in način, kako se vzdržuje disciplina, vsebujejo dovolj moči, za razvoj prirojenih sil v svitu življenje oplojajočega vzora: moč in plemenitost? Ali pa bi v ta namen trebal reforme in kakšne?

To življensko vprašanje budi postavljeno vsem, ki jim je v duhu in resnici na srcu kulturni razvoj Jugoslavije in kot velik kos poti do njega — netranji ustroj naše srednje šole! Kajpada še posebej trka to vprašanje na vrata naših šolnikov!

Proslava narodnega praznika v Ptuj.

Na dan 14. in 15. grudnia t. l. nudili so se celokupni javnosti ptujskega občinstva slovesni prizori, ki brezdvomno ostanejo v neizbrisnem spominu vsem tukajšnjim Slovencem. Že v soboto 14. decembra predpoldne je dobilo mesto Ptuj svečano lice. Dolge slovenske zastave so vihrale ob pročelju vseh uradnih poslopij. Najobilnejše nakitje pa je dičilo veliko mestno hišo. Tudi okna vseh zasebnih hiš, v kojih je doma pristni narodni ponos slovenskih prebivalcev, so bila bogato okrašena s številnimi zastavicami, ki so dajale zunanosti izredno sijajen značaj. Zgodaj popoldne istega dne je gosta množica pred mestno hišo nestrpno čakala spreveda, ki se je ob 5. uri med navdušenim sviranjem godbe pomikal od velike vojašnice do mestne hiše. Tu je štacijski poveljnik g. podpolkovnik Kerchelich slovesno nagovoril vojak, jim pojasnil velik pomen vojaške službe in jih bodril k vzajemnosti v trojedini jugoslovanski domovini. Nato je zadonela pesem »Slovenec, Srb, Hrvat.« Bakljada, godba, pevci, trobojnice, srbski vojaški oddelek, saperska stotnija ter nepregledna vrsta civilnega ljudstva je tvorila spreved, ki je krenil proti okrajnemu glavarstvu, kjer je vodja istega g. dr. Pirkmaier z visokega balkona, spremljan od burnega odobravanja, pred očil zbrani množici važnost zgodovinskega dogodka jugoslovanske ujedinenosti. Za njim je povzel govor predsednik ptujskega okrajnega Narodnega sveta g. dr. Fermevc in ob živahnih živio-klicih ter ponovnem petju in sviranju narodne himne »Lepa naša domovina« povdarjal hvaležnost in nevenljive zasluge trdne zilavosti discipliniranih in zmagovitih Srbov za slovenski rod. Odtod se je vršil obhod mimo mestne cerkve k dominikanski vojašnici, kjer se je zaigrala pesem »Kje dom je moj«. Vsa skupščina se je nato vrnila zopet k mestni hiši in navdušeno zapela pesem »Onam, enamo« in »Haj Slovani«, dočim je g. dr. Jartela kot vladni komisar mestnega zastopa med paznim zanimanjem govoril pričujočemu občinstvu. Ob krepkih ovacijah kralja Petra, prince regenta Aleksandra in zedinjeni

Jugoslaviji, ki so iz skupnih grl ogromne množice silno hrumele v živo razsvetljeno noč, se je dostojanstveno končala sobotna slavnost.

Dan 15. decembra je izpolnil slikovitost te svečane prireditve. Ob 9. uri dopoldne se je na Florjanskem trgu trumoma sešlo občinstvo in pozdravljalo iz okolice prihajajoče, z zelenjem in narodnimi barvami okinčane vozove. Korporacije in društva, uradništvo, šolska mladina, godba, vojaštvo, jahači v narodni noši, Sokoli na konjih ter okrašeni vozovi so se vrstili po Gosposki ulici do dominikanske vojašnice, da se skupno udeležijo službe božje, ki jo je na prostem opravil gosp. p. Žirovnik. Po končanem cerkvenem opravilu so ptujske narodne dame poklonile na oltar dragocene darove, na kar je vojni kurat g. Anžič prečital adresu zagrebškega Narodnega Večeregentu Aleksandru in njegov odgovor Narodnemu Veču. Po teh slovesnostih so se vsi zbrani podali k mestnemu uradu in prisostvali nagovoru gerenta ptujskega okrajnega zastopa bivšega poslanca gda. Brendiča, vladnega komisarja ptujskega mestnega zastopa gda. dr. Jurtele in predsednika tukajšnjega Narodnega sveta. Na predlog predsednika Narodnega sveta dr. Fermevca sprejela se je z velikanskim navdušenjem udanostna brzojavka na kraljevo vladu v Belgradu sledeče vsebine: Mesto Ptuj in okraj kliče zbran na svečani narodni skupščini v tisoč in tisočglavi množici navdušeno: »Živel kralj Peter, živel princ regent Aleksander, živila lepa naša domovina!« Zaorili so živio-klici na našega kralja, na našega regenta in na ujedineni narod. Bil je svečanosten trenutek! Videli smo starčke, katerim so se ginjenja porosile oči. Pestra množica je stala ozko strnjena na prostornem trgu ter prepevala z navdušenjem našo himno. Bilo je gotovo zbranih do 10.000 ljudi iz celega okraja ptujskega. Občudovali smo vrle Sokole, čile Orle na kenjih, kmetske jezdece v narodnih nošah in posebno bujno ozaljšane, ljudstva nabite polne, vozove zlasti iz Dornove in Rogoznice, kjer je cesta preprezal slavolok in je bila skoro vsaka hiša do tal okrašena. Za slavnostni potek vzornega vzpe-reda gre v prvi vrsti priznanje in zahvala gospe stotniku Rakuš, ki je z veliko spretnostjo ukrenil predpriprave in izborni vodil prireditve. Naša skupna želja je, da bi nam s koristnimi nasveti ob sličnih priložnostih ostal ohranjen tudi v bodoče. Kdaj si še poprej bil Ptuj v praznični narodnebarvni opremi, tako divno blesteč in krasen kakor na zgodovinski dan jugoslovanske slavlja, ko je kipečih prs svobodni tvoj slovenski sleherni meščan in okoličan zaupno upiral oči v narodne govornike in se divil nad vznešenostjo slovenske mile materinščine. Ljudje z dežele so se zgledovali na poslopji obrtnikov in trgovcev, katera so bila še brez jugoslovanskih zastav. Splošen je bil klic, naj ima znanprej obstanek med nami le oni, kdor priznava našo jugoslovansko državo. Prepričani smo, da v prihodnje ob jednaki priliki ne bo ne jedne hiše več v Ptuj, na koji ne bi plapolala jugoslovanska državna zastava. Ob sklepu prejemamo na svojo udanostno brzojavko iz Belgrada odgovor, ki se glasi: Beograd, 17. 12. 1918. Kraljevska vlada zahvaljuje na pozdravu i veruje v veliko budućnost ujedinenja naroda SHS. — Pašić.

Novice iz Koroške.

Spremembe. Staro leto gre h kraju; tudi stara Črna jemlje slovo. Dne 7. nov. je odstopil župan g. J. Grollnigg. V vojnem času je imel veliko dela. Bil je nadučitelj in šolski vodja štirih šol, poštar in župan. Kot župan je vodil tudi celo prehrano. Trudil se je mnogo, toda vsem ni mogel vstreči. Je pač tudi drugod bilo med vojno enako. Novi župan je g. Fr. Krulec. Dne 13. nov. je prisegel prejšnji orožniški stražmojster g. Josip Tschitschnig na jugoslovansko državo. Naslednji dan je došel oddelek 87. pp. v vas z nadporočnikom g. Malgajem na čelu in takoj so zavihrale slovenske trobojnice raz cerkve in štirih drugih poslopij. Zaprisežen je bil orožnik Riegelnik, dva pa sta bila razorožena. Občinski odbor je prišel v roke Jugoslavije, priseči pa ni hotela poštarica g. A. Grollnigg, dala je le častno besedo, da ne bo škodovala novi državi. Dne 15. nov. so odšli od tukaj nemški vojaki 7. pp., ki so prišli v Črno mir delat. 87ti pa so ostali tukaj pod poveljstvom poročnika Pavliča do dne 29. nov.; ostala pa je še domača straža z eno strojnico in pomnoženim orožništvom. Tačasni poveljnik je praporščak g. S. Kogelnik. Dne 6. dec. nam je prinesel Miklavž novega poštarja z imenom K. Ledinek. Prepričani smo, da bo vestno izvrševal svojo službo in z vsa uljudnostjo postregel strankam. G. Alojzija Grollnigg stopi v zaslužni pokoj. Službovala je 31 let.

Na pošti je še isti dan zavihrala slovenska trobojnica in zablestel se je slovenski napis. Na šolski hiši je izginil napis: »Kaiser Franc Josef I. Jubiläums-Volksschule« in se bo nadomestil s primernim slovenskim. Odstranjeni so tudi drugi nemški napisi po celi vasi in čakajo slovenskih naslednikov. V šoli v Črni je še vse pri starem, v Podpeci pa se že poučuje v slovenščini. Tako bo Črna zadobila nazaj svoje slovensko lice, kakor ga je imela pred 30 leti in prej. Vsled stavke železničarjev in poštarjev smo bili skoraj celi teden brez pošte; dne 6. t. m. pa smo že dobili pisemsko pošto, časnikov in drugih stvari pa še vedno ni bilo.

Rudarski shod v Črni. Po petih letih smo zopet obhajali praznik sv. Barbare. V cerkvi se je zbralo zelo veliko rudarjev in rudaric. Veselje se jim je bralo z obrazov, da so zopet smeli počastiti svojo priprošnjico. Po cerkveni slovesnosti pa se je vršil pri Drofelniku velikanski shod. Ker niso mogli priti tuji govorniki, je domači g. župnik delavcem temeljito govoril o vprašanjih, ki so ravnokar v teh dneh najbolj na vrsti. Delavci in delavke so zbrali lepo svoto 401.29 K. Polovica se obrne za cerkvene sveče, polovica pa za vojne invalide domače župnije.

Socialdemokratski shod v Črni. V nedeljo, dne 8. t. m., se je vršil pri Krulcu delavski shod, na katerem je govoril sodrug Tokan iz Ljubljane. Voditelj naše stranke niso obvestili, da smo dosedaj vedno skupno zborovali. Udeležba je bila velikanska, seveda več naših kakor rdečih. Govornik je sicer zelo gladko govoril, toda napovedal je strankarski boj. Škoda da vsled drugih opravkov od naših ni mogel nihče ugovarjati! Zakaj: Ni vse zlato, kar se sveti. Boj je napovedan. Dobro! Mi ga sprejememo.

Položaj na Koroškem.

Ljubljana, 21. dec.

Pedklošter so zasedle jugoslovanske čete. Narodni svet je odstranil nemčurje iz občinskega in drugih uradov. Nemci so hujskali slovensko kmetško ljudstvo proti Jugoslaviji s tem, da so trdili, da pride do vojske med Jugoslavijo in Italijo. Nemške tolpe ropajo, plenijo in požigajo po slovenskih selih. NV je ustanovila močno orožniško postajo v Ziljski Bistrici proti tem roparjem. Beljak in Celovec še nista zasedena.

Kazen za grabštajnski napad.

Iz Beograda poročajo, da je vlada izjavila: Povzročitelje nemškega zahrbtnega napada pri Grabštajnu bo zadela prav kmalu hujša kazen, nego si mislijo.

Srbski bataljon v Ljubljani.

Včeraj, dne 22. dec., je dospel v Ljubljano bataljon srbskega pešpolka, ki je bil dozdej v Solunu. Nadalje je istočasno prispel v Ljubljano na čelu svežih srbskih čet polkovnik Milan Pribevič, ki si je pridobil neveljivih zaslug za osvoboditev in ujedinjenje naše domovine. Sprejem v Ljubljani je bil sijajen in prisrčen.

Italija zahteva vojno odškodnino.

Iz Curiha poročajo, da bo Italija zahtevala od bivše Avstro-Ogrske 100 milijard lir vojne odškodnine.

Politične vesti.

Princ-regent Aleksander bo šele po rimsko-katoliških božičnih praznikih odpotoval v Pariz na mirovno konferenco.

Novo ministrstvo čakajo važne naloge. Uravnati se mora predvsem konsolidacija in centralizacija nove velike države SHS. Za sedaj še ostanejo narodne vlade v svojih službah. Vojno, prehrano in finance pa prevzamejo kot najvažnejše zadeve to-zadevni skupni ministri.

Hrvatski ban dobi značaj ministra in bo imel sedež v skupnem ministrstvu.

Proslava ujedinjenja SHS se je vršila v Mozirju 14. t. m. z bakljado in govoroma gg. Franca Hribernika in Lav. Kemperla ter 15. t. m. z a-hvalno službo božjo, h kateri je šla mladina s svojo zastavo in mnogimi malimi zastavicami, ženstvo v narodni noši, obč. odbor, odbor NS, Sokol, požarni bramborci in množica ljudstva. Po božji službi se je ljudstvo zbralo pod trsko lipo in z zanimanjem in navdušenjem poslušalo govore gg. kaplana Iv. Luskarja, Lav. Kemperla

in Ivana Lipolda. Brzobjavke regentu Aleksandru, dr. Korošcu in dr. Vrslovšku so bile sprejete z dolgotrajnim odobravanjem.

Nestrpnost nemških železniških sprevodnikov. Pred dnevi je na mariborskem kolodvoru vstopil na vlak odličen mariborski Slovenec, da se odpelje proti severu. Nemški železniški sprevodnik ga je hotel z drugimi vred spraviti v bližnji že itak natlačeno polni železniški voz. Na tozadevno opozoritev, da je dotični voz prenapoljen, sosedni istega razreda pa prazen, je nemški olikanec nabrulil Slovence: »Für die Windischen sind auch Schweinewägen zu gut«, — za Slovence so tudi vozovi za svinje dovolj dobri. Pozivamo, da se nam takoj javijo imena nadatih nemških sprevodnikov, ki si drznejo tako nesramno žaliti Slovence.

Nemški uradniki bivše avstrijske države, ki so službovali na ozemlju Narodne vlade SHS, so vsled naredbe te vlade odpušteni. Dobijo zato poseben dekret, prejemki se jim ustavijo. Pod pogojem, da ne delujejo proti državi SHS, dobijo proti svoje časnemu obračunu najdalje do konca februarja l. 1919 podporo v znesku dosedanjih prejemkov. Taki nameščenci se smejo od slučaja do slučaja iz važnih razlogov sprejeti v službo države SHS, in sicer po sklepu NV.

Jugoslovanska demokratska stranka je imela včeraj dopoldne v mariborskem Narodnem domu dobroobiskan ljudski shod, na katerem sta med drugimi govorila poverjenika dr. Tavčar in dr. Kukovec.

»Moje ure so štete!« Na zadnji učiteljski konferenci nemške krčevinske ljudske šole je rekel ob sklepu konference znani Brničnik sledeče: »Meine Stunden sind gezählt«, moje ure so štete. Mež, katerega je prištevati v narodnem oziru med najstranepnejše sovražnike slovenskega naroda, je zadel svojo usodo, kajti ni se še posušilo črnilo v konferenčnem zapisniku, v katerega so bile zapisane njegove besede, je že dobil »den blauen Bogen«, da ložje odpotuje tje, kamor ga vleče srce v blaženi raj v tevtoburške gozdove.

Nasilnosti in žalitve radi jugoslovanskega udejstevanja. Mnogi nemci in nemčurji se niso še vzeli v nove razmere. Često žalijo naše ljudi radi njihovega jugoslovanskega ponašanja in ne strahijo se, kjer jim je dana možnost, niti pred nasilnostimi, meneč, da delajo to lahko nekazajeno. Da se temu počenjanju v okom pride, pozivlja se naše ljudstvo, da prijavi v svrhu morebitnega kazenskega postopanja vsakojake slučaje sramotjenja naše narodnosti in ščuvanja proti naši državi, kakor tudi vsako nasilnost, ki se komu zgodi radi pripadnosti k Jugoslaviji takoj policijskemu odseku pri SHS Štajerskem obm. voj. poveljstvu v Mariboru, Goethejeva ulica 18/I.

Slovenjebistriški nemškutarji — v kajhi. Nemškutarji v Slov. Bistrici so postali v zadnjih tednih čim dalje bolj predrzni. Izzivali so neprestano in hujskali ljudi proti državi SHS, da se je vsem poštenim ljudem že gabilo. Najhujši podpihovalec je bil lesni trgovec Juhart, ki je posebno med Pohorci hujskal. Preteklo nedeljo je priredil lov, h kateremu je povabil vse svoje somišljenike in jih napajal. Glavni namen lova je bil seveda hujskanje proti Jugoslaviji. Ko bi se morala gostilna zapreti, v kateri so popivali, so se ti nemčurji uprli patrulji in dejansko napadli vojake. Pred gostilno so tudi streljali na vojake. To je bilo v nedeljo, v torek pa so glavni hujškači že romali v preiskovalni zapor v Mariboru, na čelu jim vsemogočni Juhart. Preiskava proti njim še teče. O rezultatu bomo poročali.

Posnemajmo Nemce v Nemški Avstriji. Kakor znano, so Nemci v Gradcu, na Dunaju in v drugih mestih v Nemški Avstriji odslovili in izgnali vse nenemške uradnike in družine brez izjeme. V Mariboru živi sedaj cela vrsta odpuščenih uradnikov brez vsakega posla. Zlasti odpuščeni višji uradniki so bili duševni vođe pasivne rezistence na sodišču in pošti, bili so pa tudi povzročitelji železničarskega štrajka. Ti ljudje zbirajo okoli sebe omahljivce in jih hujskajo proti Jugoslaviji. Naša prva skupna jugoslovanska vlada bi storila hvale vreden čin, ako bi nemudoma izdala naredbo, da morejo brezposelni uradniki in uslužbenci zapustiti Maribor in se preseliti v Nemško Avstrijo! Naj tudi v tem oziru velja geslo: Zob za zob!

Slovinci! Izogibajte se nemških in nemčurskih trgovin! Nemški in nemčurski trgovci so med vojno obogateli od krvarih žuljev našega slovenskega ljudstva. Sedaj bi seveda tudi oni radi postali Slovenci, da bi se vnaprej v kalnem ribarili, izkoriščali naše ljudi in si še bolj napolnili žepa. Ni daleč čas, ko se bodo ti zagrizeni vojni dobičkarji preselili v Nemško Avstrijo. Ne nosimo

jim več denarja; kajti čim več bodo odnesli seboj, tembolj se bodo rogali naši nezavednosti. V nedeljo smo spoznali svoje ljudi! »Svoji kavo jim« naj sedaj bolj, nego kedaj poprej velja za vsakega Jugoslovana!

Okrajni zastop v Marbegu je imel pretekli teden svojo sejo. Ta korporacija se nahaja namreč še vedno izključno v zagrizenih nemških rokah kljub »zavzetju« Marbega. Kakšen duh vlada v njej in kako je vplivala Jugoslavija — kamor prav gotovo spadajo tudi Marbežani — naj pojasni sledeče: Pri tej seji se je predlagal in sprejel predlog za podporo Südmarki in Schulvereinu. — V okraju je gotovo štiri petine Slovencev; gospodarijo pa Nemci in še v teh časih tako nastopajo. Da ni srečala pamet Schobra in njegove kompanije — temu se nič ne čudimo. Pač pa se je čuditi — Slovincem in njihovi potrebljivosti.

Shod v Radgoni. Na Štefanovo, dne 26. dec., se vrši shod v Radgoni v Pistorjevi vojašnici, nasproti pošti, blizu slovenske Marijine cerkve. Shod se prične ob 10. uri predpoldne. Povabljeni so v prvi vrsti Slovenci radgonske župnije, zlasti petersko izključno slovenskih vasi: Potrna, Dedonci, Žetinci, Zenkovci in Slovenska gorca, pa tudi Slovenci proti Apačam in Obralni kakor tudi prekmurški Slovenci sploh. Govorili bodo gg. dr. Slavič, urednik Žebot in drugi. Agitirajte za obilno udeležbo! Pridite nas obiskat tudi sosedje iz lavantinske škofije, Orli, Sokoli, dekleta v narodni noši!

Tedenske novice.

Genjenim naročnikom! Novo leto se bliža; treba bo zopet plačati list. Ker je zveza z Dunajem zdaj silno slaba in že n. pr. od poštne hranilnice celih 14 dni nismo dobili nobenih položnic, zato letos ne bomo priložili položnic za pošiljatev naročnine. Položnice potrebujejo v sedanjih razmerah mnogokrat cele 3 tedne, predne pridejo v naše roke; medtem pa se naročniki hudujejo na nas, dasiravno nismo nič krivi. Letos torej si kupite denarno nakaznico in nam po nji pošljite naročnino. Nakaznico morate dobro izpolniti. Natančno napišite ob robu svoj naslov; to je: ime, kraj prebivanja in pošto, da ne bode zmot. Denar pošljite na naslov: List Straža v Mariboru. Obenem napišite tudi poleg svojega imena, ali ste **star** ali **nov** naročnik, ker nam s tem silno olajšate delo in preprečite zmote pri pošiljanju lista. Ker se nam okoli novega leta delo silno kupiči, zato prav uljudno prosimo senjene naročnike, da nam začnejo naročnino takoj zdaj pošiljati, da ne pride ob novem letu vse naenkrat, kar bi ne bilo mogoče gladko opraviti. Straža stane za celo leto K 12.—, za pol leta K 6.—, za četrt leta K 3.—, za mesec K 1.20. Samo pondeljkova Straža se zanaprej ne more več naročiti.

Pondeljkova Straža sama za se se ne da več naročiti. Vsi dosedajni njeni naročniki naj se naroče na celo Stražo. Cela Straža stane za celo leto K 12.—; za pol leta K 6.—; za četrt leta K 3.—. Naročniki! Obnovite takoj naročnino, da se vam list ne bo ustavil. Denar pošljite po nakaznici na naslov: List Straža v Mariboru. Položnic ne bomo priložili, ker rabijo večinoma 3 tedne in še več, predno pridejo do nas! Somišljeniki, agitirajte za naš list, da se razširi in pride v vsako slovensko hišo!

Vse mladinske in prijatelje krčevinske šole iskreno vabimo k božični predstavi, ki se bo vršila na Štefanovo, t. j. v četrtek 26. t. m. ob 3. uri popoldne v mali dvorani Narodnega doma. Predstavljal se bo izvirna otroška igra: »Pri jalsicah«, svetonočni prizor s petjem v treh slikah. Igrali bodo krčevinski otroci. — Vstopnice v predprodaji pri g. Weixlu, glavni trg. Pred igro pri blagajni. Prebitek je namenjen v prid ubogim krčevinskim šolarjem, zato se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi »Dramatično društvo«.

Vojaška duhovščina. Vojni superior II. razreda Hubert Rant je pridelen rezervni bolnišnici št. 1 v Mariboru; dah. profesor I. razreda Peter Stefan ostane nadalje na višji vojaški realki v Mariboru; dah. profesor I. razreda Ernest Terstenjak, preje

v Inomostu, pa je prideljen višji vojaški realni v Mariboru.

Proslava rojstnega dne regenta Aleksandra se je obhajala dne 22. t. m. zelo slovesno v frančiškanski cerkvi v Mariboru. Slovesno službo božjo in pridigo je imel g. superior Rant. Udeležil se je slavnosti general Maister s častniškim zborom, zastopniki uradov, Narodni svet, vojaštvo in velika množica občinstva.

Osebnost. Okrajni nadživinozdravnik Fr. Pirnat je prestavljen iz Slovenjgradca v Maribor k okrajnem glavarstvu. Dosedanji okrajni živinozdravnik Iran je odstavljen.

Slovensko trgovsko društvo v Celju je prejelo naslednjo brzojavko: »Beograd. Sporocam Vam iskreno zahvalo in pozdrav Njegovega Velicanstva kralja Petra in Njegovega Visocanstva prestolonaslednika regenta Aleksandra za Vašo narodnega četa prežeto brzojavko. Po najvišjem nalogu šef dvorska kancelaria: Balogdžić.«

Sodnik dr. Matija Zorjan, nazadnje baterijski poveljnik v Južnih Tirolah, ki je prišel od dne 2. do 3. novembra v italijansko ujetništvo, brzojavlja svoji sedaj v Središču pri svojih starših bivajoči ženi, da je živ in zdrav ter da se nahaja v jugoslovanskem taboru v mestu Cittaducale v Srednji Italiji. Toliko na znanje vsem onim prijateljem in znancem dr. Zorjana, ki so v zadnjem času povpraševali po njem.

Jugoslovanski državni nameščenci bivše Avstrije, ki se bivajo v Nemški Avstriji in so tam odstavljeni, pa se niso prevzeli kljub prijavi v službo države SHS, dobijo od NV podporo v znesku dosedanjih prejemkov. Ki so se javili, se pokličejo v službo, v kolikor proti komu ni utemeljenih pomislekov. Tisti, ki se pozovejo, se sprejmejo v službo države SHS z dosedanjim činovnim razredom in dosedanjimi prejemki. Ne morejo pa zahtevati, da se namestijo na gotovem službenem mestu.

Državni nameščenci, ki so premeščeni na drugo službeno mesto v domovini ali ki so sprejeti v službo v domovini, pa se ne morejo preseliti takoj s celo družino, dobijo do preselitve, najlajše za dobo treh mesecev, mesečni prispevek in sicer uradniki za ženo in otroke kvečjemu 450 K, poduradniki pa za ženo in otroke kvečjemu 340 K.

Narodna vlada SHS v Ljubljani, poverjeništvu za finance, pozivlje v njihovem lastnem interesu vse zadruge (posojilnice), ki niso včlanjene pri nobeni domači zvezi (centrali), da čimprej izkažejo poverjeništvu kolikor zanesljivo mogoče ter ločeno po naslednjih kategorijah (a in b) vse njih premoženje, ki je bilo dne 31. grudnia naloženo a) v avstrijskem vojnem posojilu vseh vrst in emisij, b) v drugih državnih papirjih, izdanih od bivše avstrijske države. Če se stanje dne 31. grudnia t. l. brez težkoč ne da ugotoviti, izkaži se to premoženje po drugem, navedenemu dnevu kolikor mogoče bližnjem terminu, ta pa v izkazu izrečno označi.

Narodna vlada SHS v Ljubljani, oddelek za uk in bogostasje je odstavila 1. Ano Besold, učiteljico v Pliherku in 2. Ivana Šporčiča, nadučitelja v Mežici in nastavi 3. Jadvigo Strel za učiteljico v Pliherku in 4. Ivo Feiniga, šolsko vodjo v Tunelu kot nadučitelja v Mežici.

Slovensko poštno uradništvo išče v Mariboru nujno mebliranih sob. Slovenske stranke prosimo, da odstopijo za došle slovenske uradnike in uradnice vsaj začasno sobe, dokler ne najdejo stalnih stanovanj. Stvar je važna ne le iz zasebnih, ampak tudi iz javnih ozirov, ker se nas tujeodci prav nič ne vesele, da smo tukaj. Naslove od požrtvovalnih obitelji in cene sob prosimo prijaviti v našem upravnistvu.

Sprejem strank pri oddelku za prehrano NV v Ljubljani. V oddelku za prehrano NV v Ljubljani se sprejemajo stranke odslej samo v sredo in soboto od 9. do 10. ure popoldan. Druge dneve, oziroma v drugem času, se — izvzeti so le najnujnejši primeri — stranke ne sprejemajo.

Razni občinski uradi sploh niso dobili uradnega obvestila, da morajo fantje do 18. dec. 1918 nastopiti vojaško službo. Tako baje občina Kumen na Pohorju ni dobila takega uradnega poziva. Tudi iz Jarenine, Vukovskega dola in Vukovskega vrha se fantje niso zgledali, ker niso dobili uradnega poziva. Pozivljamo merodajne činitelje, da tej zadevi posvetijo potrebno pozornost!

Zivila iz Maribora v Nemško Avstrijo. Slovenski železničar nam piše: Razglasilo se je, da se ne sme živila brez dovoljenja izvažati iz naše države. A zvedel in prepračil sem se, da je od 19. t. m. drugače. In kar naenkrat se je vsula cela šupa Nemcev iz Gradca v Maribor ter pokupijo vsa ži-

vila na trgu. Na ta način slovenski železničarji in drugo občinstvo v Mariboru in okolici ne bo došlo dovolj živil. Nemškotarski in nemški železničarji s tistimi živili po Nemški Avstriji trgujejo in si na ta način pridobijo velike svote. Slovenci upamo, da bo g. glavar dr. Lajnsic ustavil in prepovedal vsake izvažanje živil za Nemce na nemško stran, ker tudi oni zgoraj nam ne dajo ne enega zrna in ne pustijo dovažati k nam ne petroleja ne soli.

Sterntal — Št. Lovrenc. Občinski in župnijski urad v Št. Lovrencu na Dravskem polju zahtevata, da se nemško ime Sterntal takoj opusti in se postaja preskrbi v Št. Lovrenc na Dravskem polju.

Dopisi.

Maribor. Krompir se prodaja danes v pondeljek, dne 23. dec., za krušna okrožja 6, 7, 8, 9 in 10. v torek, dne 24. dec., pa za okrožje 11. Na osebo pride 3 kg krompirja. Cena 90 v 1 kg. — Sveče za mestno prebivalstvo se dobijo od danes naprej na karte pri teh le trgovcih: Berdajs, Fontana, Greiner, Gusel, Hartinger, Huber, Kaufman, Krempf, Lotz, Opelka, Reicher, Sirk, Sucher, Tischler, Ussar, Weigert in Ziegler.

Jarenina. Tu je dne 20. decembra po daljši bolezni umrla, sprevidena sv. zakramenti gospa Ana Cvilak, roj. Ferk, soproga našega somišljenika in trgovca g. Martina Cvilak, stara 57 let. Pogreb se je vršil v pondeljek, dne 23. decembra predpoldne o obilni udeležbi občinstva od blizu in daleč. Vrli slovenski gospodinjci svetila nebeška luč!

Maribor. Jutri, torek, bo trgovec Greiner prodajal žive ribe (krape) 1 kg po 10 40 K.

Celje. Občni zbor Podpornega društva se vrši še le dne 6. januarja 1919 z istim dnevnim redom, kot je bilo objavljeno.

Celje. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi na Štefanovo popoldan v veliki dvorani Nar. doma petdejsko igro »Revček Andrejek«. Začetek ob pol 4.

Celje. Dr. M. Pregelj je dopisal iz vesele družbe v Mariboru za dobrodelne namene 87. pp. 60 K.

Mala naznanila.

Zahvala.

Za premožne dokaze sočutja in sočasnega povodoma mukepolne bolezni in smrti našega dobrega soproga, sina, brata, zeta in vsake g.

Pavelna Ogorevc

srečamo tem potom našo najstarejšo hčer. Zahvaljujemo se posebno častiti duhovščini, g. arhidjaku Hraščetu za g. in jiv govor, g. odvjetniku dr. Rodolfu za tolažilne besede ob grobu, g. pevcom za lepe nagrobnice, osobito povodju g. ravnatelja Benja Sejanu. Iskrena hvala darovalcem vencev in vsem ostalim, ki so prihiteli od blizu in daleč in spremljali našega Pavla na zadnji poti k večnemu počitku. 447

Rodbina Ogorevc in Rus.

Ženska zlata ura

je na prodaj, polovico za denar, polovico za živila. Maribor, Grajska ulica 28, pri hišnem oskrbniku. 394

Kmetje pozor!

Hlačevina, pristno močno blago za moške in otroške obleke ter žensko zimsko blago se po zelo znižanih cenah zopet razpošlja. Vpraša se v Mariboru, Bismarkova ulica 17, pritl., vr. 3, Maribor, Martin Stadler, trg. posredovalnica. 320

Lahek, pokrit koleselj

se kupi. Ponudbe na dr. Fr. Čeh, pošta Gornja Sv. Kungota pri Mariboru. 376

Za ženine in neveste!

Krasna, elegantna, moderna jedilna soba, udobna spalna soba, otoman, dober živalni stroj, steklene posode, krasni predmeti za božična darila, okrasja, bele obleke in perilo ter ženski klobuki. Vse to je napodaj radi preselitve. Polze se vsak dan od 10h dopoldne do 4h popoldne, v Frane Jožetovi ulici št. 20/II, vr. 9. 390

MARIBORSKI BIOSKOP!

V sredo, dne 25. do 27. decembra 1918

Moja hčer — tvoja hčer!

Veseloigra v 3 dejanjih.

II. Henry Portenfilm.

Rod pl. Ringvall.

Drama v 4 dejanjih z umetnico Henry Porten v glavni vlogi.

Od 28. do 31. dec. 1918, Knežinja iz Beravije.

Predstave se vrše vsaki dan ob 1/2 6 in 7 uri. V nedeljo ob 1/2 3, 4ih, 1/2 6 in 7 uri.

Zahvala.

Dne 29. nov. je po dolgotrajni mučni bolezni mirno v Gospoda nasopal naš preljubi soprog, oče, tast, stič in dedek gospod

Janez Lšnik,

župan, posestnik, gostilničar, itd. pri Sv. Janžu na Dravskem polju,

v 67. letu svoje starosti. Slovesen pogreb blagega pokojnika je bil dne 1. t. m. ob 3. uri popoldne. Eričeva hvala vsem udeležencem tako veličastnega pogreba. Posebej se zahvalimo čast. g. župniku Skerjancu za vodstvo pogreba in lepi nagrobni govor, g. kaplana Šagaja za zadnje spremstvo in tolažilne besede ob času pokojnikove bolezni in vsem drugim, ki so ob času bolezni obiskovali predraga nam pokojnika. Lepa hvala študentemu obd. odbora, posebej obd. svetovalcem gg. Miroslavu Selu in Golobu Jakobu za ves trud in skrb, nadalje perkam za ginhivo slovo pred hišo žalosti in ob odprtem grobu ter fantom, ki so pokojnika na zadnjem potu oskrbeli razsvetljavo. Posebej ga še hvališo spominjamo vseh tistih, ki so prišli kljub slabemu vremenu od daleč k našemu spremstvu predraga pokojnika. 411

Sv. Janž na Dravskem polju, dne 8. dec. 1918.

Žalujoci ostali.

Kontoristinja

spretna strojepisica zmožna hrvatskega, ozir. slov. in nemškega jezika se sprejme takoj pod zelo dobrimi pogoji. Ponudbe na veletrgovino J. Kokošinek, Maribor, Tegetthoffova cesta 13. 428

Trgovsko naznanilo!

Uljudno naznanjam, da sem v soboto dne 7. decembra 1918 prevzel 436

trgovino z manufakturam in galanterijskim blagom v Mariboru, Glavni trg št. 20 (Mayerjeva hiša). V sled svojega mnogoletnega izkuš-

tva v tej stroki mi bo omogočeno zadovoljiti v vsakem oziru cenj. odjemalce s točno in solidno postražbo.

Priporočam se za cenj. zupanju prebivalstva Maribora in okolice ter prosim za mnogobrojen obisk.

Z odličnim spoštovanjem Alojzij Počivanšek.

Stavbena tvrdka Karel Rojs v Ormožu.

se prav uljudno priporočam v vsa v to stroko spadajoča dela od najfinejših do najbolj priprostih stavb; kot zgradbo cerkev, šol, župnišč, društvenih domov, zasebnih, in najemniških hiš, v l. kmetijskih in gospodarskih poselij, hlevov po najnovejših preizkušenih načinih, prizidav in prezidav, popravi, nadalje stavbe v industrijske namene, mostov, železobetonskih strepov, cest, kanalizacij in drenaž. Izoliranje vlažnih zidov. Priporočam se kot izvedenec za cenitve. Zalega prvovrstnega „Prima“-apna in portland cementa, zidne in strešne opeke. Priporočam se za napravo načrtov in proračunov. Strogo solidno in vestno ter strokovnjsko izvršitev del po nizkih cenah. 429

200 kron nagradel

Izgubila se je v noči od 4. do 5. dec. na vožnji od Spilja do Maribora lovska psiha, ki je med skočila iz vlača. Čuje na ime „Reka“, je rjavo pikasta. Komur je znano, kje se nahaja, ali sploh komur so znani kak podatki o tej psiči, naj to sporoči načelniku v železnice v Pesnici proti nagradi 200 K. 426

Dve plemenski svinji

stari 6 mesecev prodaja Lozinec Franc, Maribor, Grenz-gasse 14. 423

Gostilna

s 5 sobami, velik salon, velika kuhinja, klet, velik vrt s 4 stavbenimi prostori, hiša s 6 stankami, hlevi, se vsled rodbinskih razmer takoj prodaja. Pojasnila daje Meža, Stolina ulica 8. Maribor. 440

Zimska suknja

za moške in čevlje za moške se zamenja ali prodaja za koruzo pri Pavlič, Badlgasse 12, Maribor. Lovske patrone, emailirana kuhinjska posoda in tobak za pipe se prodajo oziroma zamenja za živila. Pavlič, Badlgasse 12, Maribor. 439

Karbid I. kakovosti

v celih pločevinastih sodih a 110 kg Kg po 2 20 K, razpošlja in prodaja Alojzij Hey, Grajska ulica 4, Maribor. 443

Viničarja ali dekle

išče Klemenčič, Malečnik, St. Peter pri Marib. 445

Zakonski par

brez otrok, išče 2 sobi in kuhinjo z celo pripravo od 15 januarja ali 1. februarja. Napisi naj se pošljejo pod „Solomnate sobe“ na upravo lista. 444

Prodaja se

vinograd, ki meri 32 oralov pri Sv. Janžu v Halozah, okraj Ptaj. Cena in drugi pogoji se izvedo pri gđ. Kati Lerch v Ptaju. 435

Žveplo za sode

1 zavoj 20 kesov za 7 kron pošilja po pošti Anton Kreppek, Maribor. 432

Enonadstropna trgovska

hiša s trgovino deželnih pridevkov v sredini Strassa, veliko dvorišče, z 2 vhodoma, s hlevi za konje in svinje, velik vrt za zelenjavo, električna luč, se vsled prevzetja neke velike trgovine po ceni prodaja. Ponudbe na „Smeritschoig, Strass pri Spilfeldu.“ 434

Rojaki, meščani in kmetovalci!

Spominjajte se pri sedanjih pomembnih dobi pri sklepanju zavarovalnih pogojev naše edine slovenske „Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani“, Dunajska cesta 17 in opustite tuje zavarovalne družbe! Točnost in pravilno izplačilo škod pri Vzajemni zavarovalnici sta vam itak znana. 401

Opravniki (šoferi)

samec izvežban v poljedelstvu, vino- in živinoreji se sprejme pri Ed. Sappanz, Pristova, Štajersko. 430

Svinjsko meso

povojeno po 33 in 35 K kg sveže pa po 22 in 24 K kg, ovčje meso po 10 K kg, prodaja Jožef Tratar, mesar v Novivasi šte. 6. pri Mariboru. 449

Med. univ. dr. Rado Schober uljudno naznanja, da se je naselil v Ptaju in da začasno ordinira v hiši gostilna Mahorič, I. nd. 448

Posestvo

se prodaja s trgovino, približno 6 oralov zemlje ali pa se zamenja z drugim posestvom s trgovino v mariborskem okraju. Vpraša se pri Jožef Kunst, Kaindorf, Lipnica, Štaj. 450

Oznaniilo.

V taborišču „Sunišče“ pri Ptaju se sprejmejo takoj sledeči tehnično izvežbani rokodelci:

1 strojnika, 3 elektromonterji, 1 monter za vodovodne naprave, 4 kurjači (za lokomobile), 2 strojna ključavnarja, 2 stavbena ključavnarja. — Interesenti se naj zgledajo osebno ali pisмено pri „Stavbenem oddelku taborišča Sunišče pri Ptaju.“ Izkazati se morajo s primernimi sprličevani in službeno knjižico. 408

Uradnice

zmožne slovensčine, strojepisja in stenografije (eventuelno slovenske) sprejme takoj okr. glavarstvo soba št. 20. 408